Rs. 15 /-

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక - జూలై 2008

శ్రీమాతారవిందుల వాక్కులు

శ్రీఅరవిందులు

దివ్యానందమంటే

ఇంతకీ దివ్యానందమంటే ఏమిటి? బుద్ధి మాత్రం ఇందులో ఒక ఆహ్లాదకరమైన మానసిక స్థితిని తప్పించి వేరే ఏమీ చూడలేదు. కాని ఇది ఇంతమాత్రమే అయితే భక్తులు, తాత్వికులు పొందే పారవశ్యం ఇది కాదు. నీకు దివ్యానందం కలగటమంటే దైవం నీలో ప్రవేశించటమే. దివ్య ప్రశాంతత నీలో పొంగినపుడు దైవమే నిన్ను ఆక్రమించినట్లుంటుంది. దివ్యకాంతి నిన్ను ముంచెత్తినపుడు, దైవమే వరదలా నిన్ను చుట్టుముట్టినట్లు అవుతుంది. అయితే దైవమంటే ఇంతమాత్రమే కాదు. ఇంకా ఇంతకు మించి మరి ఎన్నెన్నో ఉన్నాయి. వీటన్నిటా ఒక దివ్యసాక్షాత్కారము, ఒకదివ్య సత్వము ఒక దివ్యరూపము ఉంటుంది. కృష్ణుడు, శివుడు, మహత్తరమైన శ్రీమాత దైవములే. కాకపోతే, ఆనందమయ కృష్ణుడు దివ్యానందంగా, అనుభూతమవుతాడు. దివ్యానందము కృష్ణుని సూక్ష్మశరీరము, సత్వము. దివ్యశాంతిలో శాంతిమయ శివుని గ్రహిస్తావు. దివ్యజ్ఞాన ప్రబోధంలో, దివ్యప్రేమలో, దివ్యసాఫల్యతలో ఉద్ధరణలో దివ్యమాత సాక్షాత్కారాన్ని పొందగలుగుతావు.

నిరానంద భగవంతుడు అనే భావం The Idea of Joyless God బుద్ధి యొక్క అజ్ఞానంవల్ల పుడుతుంది. రాధ ప్రేమ అలాంటి దానిమీద ఆధారపడినదికాదు. దైవాన్ని అన్వేషించే మార్గంలో బేధం, మోదం, విరహము, కలయిక ఏవి అడ్డం వచ్చినా, కష్టాలు ఎంతకాలం ఉన్నా, రాధ ప్రేమ చెక్కుచెదరదు. విశ్వాసం, నిశ్చయం, దివ్యప్రేమ సర్వోన్నత లక్ష్యంగా, కాంతితో వెలిగే నక్షత్రంలా, మార్గనిర్దేశం కావిస్తూంటుంది.

- శ్రీఅరవిందులు

(ఒక శిష్యునికి వ్రాసిన ఉత్తరం, నుంచి)

అనువాదం : త్రివేణి

సత్, చిత్, ఆనందం అంటే?

మామూలుగా మనలోని మూడు అంశాలను గూర్చే మనకు తెలుస్తుంది. అవి మనస్సు, ప్రాణం, శరీరం. కానీ వీటికి వెనుక ప్రక్క అతిచేతన అస్తిత్వమున్నది. దానిక్కూడా మూడు సంవిధాన శక్తులు ఉంటాయి. అవి: సత్, చిత్-తపస్సు, ఆనందం.

<u>సత్:</u> అంటే మన ఉనికికి మూలమైన సారతత్త్వం. అది విశుద్ధమైన అనంతత్త్వం, అవిభాజ్యం. ఈ పాంచభౌతిక పదార్థంతో తయారై నిరంతరం మారిపోతూ విభజన శీలమైన ఈ బాహ్యభౌతిక వ్యక్తిత్వానికి అది భిన్నంగా ఉంటుంది. ఈ 'సత్' ఈ భౌతిక పదార్థానికి ఖచ్చితంగా దైవీ సంభూతమైన ప్రతిరూపం.

<u>చిత్ - తపస్సు</u> విశుద్ధమైన, దివ్యచైతన్య శక్తి. ఈ చిత్-శక్తి జీవన కార్యకలాపాలలోనూ, విరామ స్థితులలోను స్వతంత్రంగా వర్తిస్తుంది. సర్వ స్వతంత్ర ఇచ్ఛా సంకల్పంతో వర్తిస్తుంది. జీవనాధారమైన భౌతిక పదార్థంపై ఆధారపడుతూ ఒక నియమిత పోషణ పరిధికి లోబడి మెరుపు వేగంతో పనిచేసే సంక్లిష్టమై ప్రాణశక్తులకు ఈచిత్‌శక్తి[1] భిన్నమైనది! 'తపస్' ఈ నిమ్న ఉద్రేక పూరితమైన ప్రాణిక శక్తికి దైవీ ప్రతిరూపం.

<u>ఆనందం:</u> అంటే దివ్యానందం. విశుద్ధమైన చైతన్య అస్తిత్వం, మరియు శక్తి . ఇది ప్రాణిక, భౌతికాల సానుకూల, ప్రతికూల ప్రతిస్పందనలకూ, సుఖదుఃఖాలకూ, ప్రాణికభౌతికాల బాహ్య స్పర్శలు ప్రసాదించే ఉప్పొంగులూ, ఆవేశాలతో నిండిన జీవనస్థితికీ వ్యతిరేకమైనది. నిమ్న భావోద్రేకాలూ, ఇంద్రియ సంబంధమైన వ్యక్తి బాహ్య ప్రకృతికి పూర్తిగా భిన్నమైన 'దివ్య' ప్రతిరూపం ఈ 'ఆనందం'.

వ్యక్తిలోని ఈ ఉన్నత అస్తిత్వమే దివ్య సచ్చిదానందానికి స్వంత ఇల్లు. ఈ అస్తిత్వం ఏకీకృతమైనది. సమగ్రమైనది. ఇది 'స్వయం ఆధారిత అస్తిత్వం'. ఇది జనన మరణాలకు లోబడి భ్రమపడదు. కాబట్టి ఇది 'అమర' మని అమృతమయమని చెప్పబడుతుంది. ఇదే మనం సాధించవలసిన లక్ష్యంగా మన కందించబడింది. ఎప్పుడు మనమీ మృత్యుస్థితిని అధిగమించ గలమో అప్పడీ అమృతానందం అనుభవంలోనికి వస్తుంది.

- శ్రీఅరవిందులు　　　　　　అనువాదం : హర్షవర్ధన్

---

[1]కాబట్టి ఉపనిషత్తుల్లో 'అన్నమ్' భౌతిక సారపదార్థంగా పిలువబడింది. దీనిమూలంలో 'అన్న' మనే పదం జీవమని, సారపదార్థమనే అర్థంలో తీసుకోబడుతుంటి. (ఈశోపనిషత్తు వ్యాఖ్యానాల నుండి)

నిజమైన ఆనందమేది?

ప్రారంభ దశలో జీవితాన్ని గూర్చి, భౌతిక శక్తుల గూర్చి మనిషి మానసికంగా నిమగ్నమై ఉండటం సరైన విషయం మాత్రమేకాదు, అవసరమైన విషయం కూడ . ఎందుకంటే అతని జ్ఞానేంద్రియాలు, మనస్సు, అతని కొసగే భౌతిక జగత్తును గూర్చిన సమాచారమును, దానిపట్ల అతని అనుభవాన్ని అతడు తన తెలివితో విశ్లేషించవలసి యుండుట అతని తొలి అడుగవుతుంది. మనం అక్కడితోటే ఆగిపోతే ఎలాంటి అభివృద్ధిని సాధించలేని వారమవుతాం. ఉన్నచోటనే వుండిపోయిన వాళ్ళ మవుతాం. మనసంచారానికి అవసరమైన కనీస భౌతిక అవసరాలను సమకూర్చుకొన్న వారమవుతాం. భౌతిక జగత్తుకు సంబంధించిన విషయ జ్ఞానాన్ని స్థిరపరచుకొనుటకై మరింత యెక్కువ మనో శక్తిని పొందగల్గిన వారమవుతాం. భౌతిక శక్తుల సాముహిక త్రొక్కిసలాటలో మన కోర్కెలను ముందుకు సాగించుకొని పోవుటకు అపాయకర ఆధిపత్యాన్ని పొందిన వారమవుతాం. సూర్యమండలాన్ని కౌగిలించుకోగల్గినంత, సముద్రపు అగాధపుటంచులను, భౌతిక సూక్ష్మశక్తులను కనుగొనగలినంత భౌతిక విజ్ఞానాన్ని పొందగల్గినా, ఆ విజ్ఞానం ద్వారా మనం ప్రధానంగా పొందవలసిన ప్రయోజనాన్ని పొందలేము. అందువల్లనే భౌతిక విజ్ఞానశాస్త్రం అద్భుత విజయాలే సాధించినా చివరకు నిరుపయోగమైనవిగా రుజువయింది. విజ్ఞాన శాస్త్రఫలితాలు యెన్నిసౌకర్యాలు నమకూర్చినా, మానవాళికి ఆనందాన్ని, పరిపూర్ణతను సాధించి యివ్వలేవు. నిజమైన ఆనందం, నిజమైన పరిపూర్ణ సాధనలోవుంది. అనగా అది మన మనుగడపై సంపూర్ణ విజయము, మన బాహ్యాంతర జీవితాలపై ఆధిపత్యము, మన బాహ్యాంతర ప్రకృతులపై ఆధిపత్యములతో కూడి వుంటుంది. మనకు పరిపూర్ణత, మనం ప్రారంభించిన భూమిక యొక్క విస్తృత వలయాల పరిజ్ఞానాన్ని వర్ణించడం వల్లగాక, దానికి అతీతంగా అధిగమించడం వల్లనే సాధ్యమవుతుంది. ఈ కారణంవల్లనే జీవితంలో ప్రాథమిక పునాది తర్వాత, మనం మన చేతనా శక్తిని ఉన్నత పరచాలి. లోలోపలికే గొంపోవాలి, విస్తృత పరచాలి, సూక్ష్మగ్రహణ శక్తిని పొందగలిగేలా ఉంచాలి.

★ ★ ★

సంతోషం దివ్య ఆనందం అవదు. అది దివ్యానందాన్ని పొందుటకై చేసే ప్రయత్నం మాత్రమే. ఆ ప్రయత్నం ఆనందాన్ని చేకూర్చక పోగా మళ్ళీ బాధలోనికే లాక్కుపోతుంది. కనుక సంతోషం శాశ్వత దివ్యానంద స్థితికానేరదు. దాని స్వభావంలో అది క్షణభంగురం. బాధ ఆనందం కాదు. దానిలో అనుకూలమైనది, యదార్థమైనది, అవసరమైనది ఏదీ లేదు. అది వ్యతిరేక గుణాన్ని మాత్రమే కలిగివున్నది. అది కొన్ని సంబంధాల ఆధారంగా ఆనందాన్ని ఆశించుటకు ప్రయత్నించి శక్తిహీనమైపోయింది. అదే మన చేతనలో అలవాటుగా తయారైంది. ఆ అలవాటే మనలో లోతున నాటుకొని పోయి మనల్ని మోసగిస్తుంది. తాత్కాలిక సంతోషం నుండి మనం అధిగమించి, దాని పర్యవసానమైన బాధను తొలగించుకొనవచ్చు.

కనుక సంతోషం అంతిమ పర్యవసానం కాదు. జీవితాశయమూ కానేరదు. ఎందుకంటే జీవిత ధ్యేయం ఆనందం. దివ్యానందం తన స్వభావంలో స్వేచ్ఛా పూరితమైనది, అనంతమైనది. మనం సంతోషాన్నే జీవితాశయంగా చేసికొంటే, అపుడు బాధను కూడ జీవిత నిబంధనగా చేసికొనవలసి వస్తుంది. సంతోషం బాధ ఈరెండూ కలిసే సాగిపోతాయి. అవి విడదీయరాని సహచరులు, మీరు దారిలో ఒకరిని జీవిత సహచరునిగ చేసికొనకుండ, మరొకరిని ప్రాణస్నేహితునిగ చేసికొనలేరు. ఆయిర్వురు భార్యాభర్తలు. వారు నిరంతరం పోట్లాడుకొంటూనే వున్నా, విడాకులకు అంగీకరించరు.

కానీ బాధ జీవితానికి ఆవశ్యకమైన నిబంధన కాదు. బౌద్ధులు ప్రవచించినట్లు ఇంద్రియసుఖ రాహిత్యం బ్రహ్మానందానికి అనివార్యం కాదు.

మూలము : శ్రీఅరవిందులు అనువాదం : బి. నరసింహయ్య

సాధకులకు మార్గనిర్దేశం

మనలో ఒక మాధుర్యం, ఒక ఆనంద భావన పెరగనివ్వాలి. ఆత్మ సాన్నిధ్యానికి, చైత్యపురుషుడు మేల్కొని వున్నట్లు, మనతో సంబంధం కలిగి వున్నదని అనడానికి అవే ప్రబల సంకేతాలు. ఆలోచనలలో కాని, మాటలలోకాని, చర్యలలో కాన వచ్చే తప్పిదాలు

మనమనసులను కల్లోల పర్చకుండా చూసుకోవాలి. వాటిని అనవసరమైన వాటిగా తోసిపడెయ్యాలి. భగవత్‌శక్తి, భగవత్ దీప్తి వాటిని తొలగించి వేస్తాయి. ఒకే ఒక కేంద్ర బిందువును పట్టుకుని వుండాలి. అదే ఆత్మ, అది తనతో పాటు ఈ ఉన్నత వాస్తవాలను అందిస్తుంది.

★ ★ ★

యోగాన్ని అభ్యసించేటప్పుడు, ఎప్పుడూ ముభావంగా, గంభీరవదనంతో ఉండనవసరం లేదు. కాని యోగాభ్యాసాన్ని మాత్రం గంభీరంగా, నిశ్శబ్దంగా చేపట్టాలి. అది ముఖ్యం. అంతర్గత ఏకాగ్రత ఇంకా ముఖ్యం. మన మనస్సును, చైతన్యాన్ని అంతర్ముఖం చేసి, అక్కడి దైవాన్ని చేరుకోవాలన్నది లక్ష్యమైతే, సమయమంతా బహిర్ముఖంగానే గడపకూడదు. అయితే అంతమాత్రాన గంభీరంగా వుంటూ, ఎప్పుడూ వళ్లంతా చీకటిని, నైరాశ్యాన్ని పులుముకుని తిరగాలని అర్థంకాదు.

★ ★ ★

హాస్యమన్నది సుఖానికి క్రియాశీలక పార్శ్వం. అంతరంగంలో ఎల్లప్పడూ నవ్వుతూ, సంతోషంగా వుండాలి. ఆ క్రియాశీలక అంతరంగిక స్థితిని మానసికమైన, భౌతికమైన చేదు అనుభవాలు సంక్షుభితం చేయలేవు. ఆ పరిపూర్ణత్వం సమతాసిద్ధిపై భగవంతుని ఆమోద ముద్రగా భావించాలి. మన అంతరాత్మబృందావనంలో క్రీడిస్తున్న బాలవత్ శ్రీకృష్ణుని, ప్రతిబింబం అది. ఆయన చిరంతన బాలకుడు, కుమారుడు. ప్రపంచవనాంతరాలతో నిత్యబాల కృష్ణుడు.

★ ★ ★

ప్రపంచం ఆనందంలో ఆనందం వల్లనే జీవిస్తుంది. మనం ఆనందం నుండి పుట్టాము, ఆనందంవల్లనే జీవిస్తాం. ఆనందంలోకే తిరిగివెళ్ళిపోతామని వేదాలు ఉద్ఘోషిస్తున్నాయి. మన భౌతిక శరీరాలకు సూక్ష్మకాంతి వలయాలు ఆవరించినట్లు, మన అస్తిత్వాన్ని ఆవరించే ఈ ఆనంద సుధామయ స్వర్గం లేకపోతే, ఏ మనిషికి ఉచ్ఛ్వాస, నిశ్వాసాల శక్తి ఉండబోదు. ఆ ఆనంద అమృతధారలే మనల్ని పరిపోషిస్తున్నాయి. శక్తినిస్తున్నాయి. మన జీవన కార్యకలాపాలకు ఆధారభూతంగా వున్నాయి. ఈ ప్రపంచం ప్రధానంగా

ఆనందమయ ప్రపంచం, ఇది ప్రాచీన వేదాంత దర్శనం. వేద ద్రష్ట దృష్టి. బౌద్ధమతం ప్రబోధించే విశ్వవేదన, మాయావాదం ప్రవచించే ప్రపంచ భ్రాంతికన్నా హిందూమతం తొలిశక్తి సంపన్న దశలో విభిన్నమైనదని చెప్పేభావన అదే. కాని ఈ ఆనంద శిఖరాలనుండి పతనమవడం సంభవమే. అపరాప్రకృతిలో, నిమ్న ప్రకృతిలో ఆ ఆనందం సిద్ధించదు. ఆ ఆనందాన్ని బలవంతంగా పొందలేము. మనిషికి ఆనందం పూర్ణంగా సిద్ధించాలంటే రెండు విషయాలు అవసరం, అతనికి పరిపూర్ణ అస్తిత్వం, పరిపూర్ణ జ్ఞానం కావాలి. వాటి సంయోగం సకల అభివ్యక్త రూపాలలో అతని శక్తిని వీర్యం, బలం, తేజస్సు, ఓజస్సును సృష్టించాలి.

ఆనందం, సత్, చిత్ ఇవి మూడూ ఒక సత్యాన్ని రూపకల్పన చేస్తాయి. చిత్ అనేది బాహ్య కార్యరూపంలో ఒక నిర్మల శక్తి. దీనికే ఋషులు తపస్సు అని పేరుపెట్టారు. అస్తిత్వం పరిపూర్ణత్వం పైన, వెలుగు, శక్తిపైన ఆధారపడిన పూర్ణ ఆనందాన్ని భూమిపైనే పొందడం మానవుని సమిష్టి ప్రయత్నం. మానవాళి ప్రయాణం అదే. ఈ భూమిపై తనలో, లోకాతీతంగా ఆ ఆనందాన్ని పొందడం నిరంతరం మానవుని ప్రయత్నం. అదే మానవతీరం. ఎక్కడైతే అతనిలోని జ్ఞానం తనలో ఆ ఆనందాన్ని కైవసం చేసుకోగలనని భావిస్తుందో, అక్కడ తన స్వర్గాన్ని స్థాపిస్తుంది. అదే వైకుంఠం, గోలోకం, నిర్వాణం, సురలోకం.

- శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం : కె. యజ్ఞన్న

ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంత పర్యవేక్షణతో సాగే భారతీయ పునరుద్ధరణ

ఈ ఆదర్శ పాలనను భారతదేశం ముందు లక్ష్యంగా నిలిపి నందువల్ల మనం దానిని క్రియాశీలమైన, ఆచరణాత్మకమైన జీవన విధానం నుండి దూరంగా, తాత్త్విక చింతన వైపుకు తీసుకుపోతు న్నామేమో అనే సందేహం మనకు కలుగవచ్చు. హేతుబద్ధంకాని, మతపరమైన ఏదో ప్రగతి నిరోధక, ప్రతికూల సిద్ధాంతాన్ని నూరిపోస్తున్నామనే సందేహం మనకు రావచ్చు. ఆధునిక ప్రపంచ ఆటుపోట్లను తట్టుకొని భారతదేశం మనుగడ సాగించడాని కనువైనరీతిగా, ఒక సమర్థవంతమై, సువ్యవస్థిత జాతిగా అది

నిలబడాలంటే, తప్పని సరిగా అనుసరించవలసిన, హేతుబుద్ధి, ఆధునిక మార్గాలనుండి దానిని పెడదారి పట్టిస్తున్నామేమో అనే సందేహం కూడా మనకు రావచ్చు.

అందుచేత ముందుగా, అసలు ఆధ్యాత్మికత సూత్రాన్నాధారం చేసుకొన్న నియంత్రణతో జరిగే పునరుద్ధరణ అంటే ఏమిటో స్పష్టం చేయడానికి మనం ప్రయత్నిద్దాం.

మన ఉద్దేశ్యం ప్రకారం ఈ ఆదర్శం కానిదేమిటో ముందుగా చూద్దాం. ఈ భౌతిక జీవనాన్ని ఒక అనిత్యమైన మిధ్యగా భారతదేశం తలచడం లేదనేది సుస్పష్టం. వీలైనంత వేగంగా మనమంతా మఠం సన్యాసులుగా తయారవ్వాలని ప్రయత్నించడమూగాదు. సన్యాసాశ్రమాల్లోనికి లేదా కొండ గుహల్లోనికి, లేదా పర్వతాగ్రాలకు మనల్ని తీసుకుపోయే విధంగా గాని ఏవిధమైన గొప్ప పురోభివృద్ధిలేని, ఆదర్శాలు లేని నిష్క్రియ జీవితంగా, మన సామాజిక జీవనాన్ని మలచడంగాని కాదు. కేవలం భువికిగాని, మానవజాతి సాముదాయక పురోగతికి గాని సంబంధంలేని ఏదో లక్ష్యం వైపుసాగే జీవితంగా తయారు చేయడం గాని కాదు. ఒకానొకపుడు కొంత కాలంపాటు భారతీయ మానసిక దృక్పథం అలావుండి వుండవచ్చు, కాని అదే దాని శాశ్వత ధోరణిగా, మొత్తం ధోరణిగా ఎప్పుడూలేదు. ఏదో ఒక ప్రత్యేక మతానికి సంబంధించిన సిద్ధాంతాలకు, కట్టుబాట్లకు అనుగుణంగా, మొత్తం జాతిరూపాన్నే మార్చివేయడంగాదు, ఆధ్యాత్మికత అంటే. అలాచేయాలని గతంలోని సంఘాలు తరచుగా ప్రయత్నించాయి. అదొక మానసిక అలవాటుగా మారి, దానితో జీవించడం వల్ల చాలామంది మనస్సుల్లో ఇప్పటికీ ఆ భావం కొనసాగుతోంది. అలా జరగాలని అనుకొన్నప్పటికీ, అత్యంత వైవిధ్యభరితమైన అనేక మతాభిప్రాయాలున్న మనదేశంలో, విశిష్టమైన ప్రత్యేకతలుగల హిందూ, ఇస్లాం, క్రిస్టియన్ మతాలకు-మళ్లీ వాటిల్లోంచి అసంఖ్యాకంగా ఉత్పన్నమైన ప్రత్యేక రూపాలకు కూడా ఆశ్రయమిస్తున్న భారతదేశంలో అటువంటి ప్రయత్నం ఈ కాలంలో అసాధ్యం అనేది స్పష్టం.

ఆధ్యాత్మికత అంటే ఏప్రత్యేక మతానికీ పరిమితంగాని, చాలా విశాలమైన జీవన విధానం. ఇప్పుడు ఆధ్యాత్మికత రూపంలో మనపై

క్రమ్ముకొంటున్న విశాల భావాలతో పోల్చిచూస్తే, ఎంతో గొప్పదనుకొన్న మతంకూడా ఒక పెద్ద తెగగానో, లేదా ఒక విశ్వజనీన మతం యొక్క ఒక శాఖగానో కన్పిస్తుంది.

శాశ్వతుని కోసం, దైవం కోసం, ఏదో ఒక రకమైన సమత కోసం, మానవ విలువల్ని దాదాపు శాశ్వతమైన, దివ్యమైన విలువలుగా కొంత వరకైనా మార్చాలని భవిష్య మానవుని అన్వేషణ జరుగుతుందని దీనిని బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవాలి.

మన పరిధి నుండి దేనినీ మినహాయించాలనే ఉద్దేశ్యం ఎంత మాత్రమూ కాదు. మానవ జీవనం యొక్క మహోన్నత లక్ష్యాలను కాని, మన ఆధునిక ప్రపంచం యొక్క విషమ సమస్యలను కాని, వేటినీ ప్రక్కన పెట్టాలనేది మన ఉద్దేశ్యంగాదు. ప్రతి మానవ కార్యకలాపమూ, పురోభివృద్ధి చెందాలనీ, విశాలంకావాలనీ, ఉత్సాహానందాలను, వెలుగును, శక్తిని పొందాలనీ, పరిపూర్ణతను సాధించాలనేదే మన ఉద్దేశ్యం. మానవాంతరాత్మకుగల తృష్ణకు సంబంధించిన, సహజ వనరులుగా ఉన్న ఏ సర్వసామాన్య, లేదా అంతరిక ప్రేరణలలో దేన్నీ త్రోసివేయాలనేది మన ఉద్దేశ్యంగాదు. మనిషి అంటే మనస్సులేని ఆత్మ, దేహాన్ని కాదనే ఆత్మ కావాలనుకొనే వాడుగాదు. అందుచేత మానవత్వంతో కూడిన ఆధ్యాత్మికత మనస్సును, జీవితాన్ని, దేహాన్ని కించపరచగూడదు లేదా అలక్ష్యం చేయగూడదు, పైగా వాటి కత్యంత ప్రాధాన్యతనివ్వాలి, అలా భారతదేశం యిచ్చింది. ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే ప్రతి వ్యక్తి యొక్క మనస్సు, జీవితం, దేహం, అప్రత్యేక మనిషిలోని ఆత్మజీవించడానికి ప్రత్యేకించి ఇవ్వబడిన పరిస్థితులు, ఉపకరణాలు. పాత హెల్లెనిక్ సంస్కృతికి సంబంధించిన భావంలాగా, లేదా ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రానికి సంబంధించిన భావంలాగా, ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతి వేరే లక్ష్యంతో ఒక గొప్ప ఉద్దేశ్యంతో మనస్సు, జీవితం, దేహాల పూర్ణ ఆరోగ్యానికి, అభివృద్ధికి, దృఢత్వానికి ఎంతో విలువనిచ్చింది. ఈ విషయాలను ఆరోగ్యకర విధానాల్లో సుసంపన్నం చేసేందుకు ఉపయోగపడే ప్రతిదాని స్వేచ్ఛావర్తనానికి భారతీయ సంస్కృతి అవకాశమిచ్చింది. సౌందర్యోపాసకునికి సంతృప్తి కలిగే

విధంగా గొప్పవిగానీ, చిన్నవిగానీ, అనేకమైన కళలన్నింటికీ స్వేచ్ఛగా వికసించే అవకాశం యిచ్చింది. ఆరోగ్యవంతమైన, దృఢమైన, భౌతికంగా మరియు ఆర్థికంగా పరిపుష్టమైన, సుఖ సంపదలతో తులతూగే జాతిగా స్వేచ్ఛగా అభివృద్ధిచెందే అవకాశం కల్పించింది - మనల్ని కొందరు నమ్మించాలని చూస్తున్న విధంగా పేదరికాన్ని జాతి ఆదర్శంగా, భారతదేశం ఏ నాడూ అంగీకరించలేదు. అంతేగాదు లేమి, దుర్భరదారిద్ర్యం అనేవి ఆమె ఆధ్యాత్మికతకు తప్పనిసరి అని ఏనాడూ భారతదేశం అంగీకరించలేదు - జాతికి కావలసిన సాధారణ సైన్యం తయారుగావడానికి, రాజకీయంగా మరియు సాంఘికంగా బలపడడానికి, సమర్థవంతంగా తయారుగావడానికి కూడా భారతీయ ఆధ్యాత్మికత స్వేచ్ఛనిచ్చింది. అందుకోవాలనుకున్న లక్ష్యం మహోన్నతమైన దైనప్పటికీ, ఆలక్ష్యాన్ని ప్రతిష్ఠించాలనుకొన్న పీఠం కూడా చాలా స్థిరమైనదిగా, విశాలమైనదిగా భారతీయ ఆధ్యాత్మికత తయారు చేసింది. ఈ రెండూ-చేరుకోవాలనుకొన్న లక్ష్యం, ఆలక్ష్యాన్ని సాధించి ప్రతిష్ఠించాలనుకొన్న భువిపై జీవితం-ప్రాథమిక ఉపకరణాల మీద భారతజాతి, దాని సంస్కృతి, దాని ఆధ్యాత్మికత చూపిన ఆసక్తి, శ్రద్ధ అమోఘం. నవీన భారతదేశం కూడా అదే గమ్యాన్ని తాజాగా లభించే విశాలమైన భావాల యొక్క బలమైన ప్రేరణతో, మరింత సంక్లిష్టమైన పరిస్థితులకు తగిన సాధన సంపత్తితో చేరుకొన కాంక్షిస్తుంది, తప్పదు. కాని ఆమె కార్యాచరణకు సంబంధించిన కృషి పరిధి, మరియు ఆమె మనస్సు యొక్క సున్నితత్వం, బహుముఖ ప్రజ్ఞ ప్రాచీనమైన దానికంటె, అల్పమైనవిగా గాకుండా, మరింత మహనీయమైనవై వుండాలి. అన్నింటినుండి విడిపోయి, ప్రత్యేకమైపోయి జీవించడంగాదు ఆధ్యాత్మిక జీవనమంటే. దాని సంపూర్ణ స్థాయిలో, అది సర్వాన్ని తనలో విలీనం చేసుకోగలగాలి, విలీనం చేసుకొంటుంది.

ఇదంతా జరిగినప్పటికీ సృష్టిని గురించిన మానసిక మరియు కేవల భౌతిక దృక్పథానికి, ఆధ్యాత్మిక దృక్పథానికి మధ్య చాలా గొప్ప వ్యత్యాసం ఉంటుంది.

- శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం : కె.వి. రావు

దివ్యానందానికి మార్గం

కృష్ణుడు అంతఃస్థదైవం. "ఇందుగలడందులేడని సందేహము వలదు. చక్రిసర్వోపగతుండు". ఆయన పరమోన్నత దివ్యప్రేమ. సర్వోన్నత దివ్యానంద సందర్శనమూ ఆయనే. కోమల మందహాసం, లీలావినోది. ఆయనే ఆట. ఆటగాడూ, ఆడించేదీ అయనే. తోటి ఆటగాళ్ళతో సహా సర్వమూ ఆయనే. క్రీడ, క్రీడాఫలితాలు ముందే ఇచ్ఛగించబడినవే, భావింపబడినవే, మరియు, వ్యవస్థీకరింప బడినవే. అంతా ముందుగా తెలియబడినదే. ఆట కూడా అంతా సచ్చైతన్యంగా కొనసాగింపబడేదే. కాబట్టి అక్కడ క్రీడావినోదానికి మాత్రమే తప్ప మరిక దేనికీ తావులేదు. కృష్ణదర్శనము అంతరంగ దైవదర్శనము. కృష్ణునితో క్రీడించటమంటే అంతరంగ దైవంతో తాదాత్మ్యత పొందటమే. వారి చైతన్యంలో భాగస్వామ్యం కలిగి ఉండటమే. ఈ స్థితి నీవు సాధించిననాడు వెంటనే నీవు దివ్యలీలా వైభోగంలో ప్రవేశిస్తావు. నీ తాదాత్మ్యతా పరిపూర్ణతతో బాటుగానే, నీ స్థితీ ఉంటుంది.

అయితే నీ చేతనలో ఏ మూలనైనా ఏకాస్తంత, సాధారణ సంవేదన, తెలివి, స్ఫూర్తి దాచిఉంచినా అపుడు నీవు ఇతరుల బాధలను వ్యధలను దర్శిస్తావు. ఇంతవేదన కలుగచేసే వినోదం చాలా క్రూరమైనదనుకుంటావు. అలాటి లీలావినోదాన్ని పొందే భగవంతుడు తప్పనిసరిగా భయంకరమైన వ్యధను కలిగించేవాడు అనే నిర్ణయానికి వస్తావు. కాని అలాకాక దైవంతో తాదాత్మ్యతాభావాన్ని పొందావో, ఆయన తన క్రీడావినోదంలో ఎంత అమితమైన అద్భుతమైన అనురాగాన్ని కుమ్మరిస్తాడో విస్మరించలేవు. నీ పరిమితదృష్టి నిన్ను అలా తీర్మానించుకునేటట్లు చేస్తుందని గ్రహిస్తావు. ఇంకా, ఆయన కావాలని బాధపెట్టేవాడు కాదని, ప్రపంచానికి మనుష్యులకు మార్గనిర్దేశం చేసి మేలుచేసే గొప్ప దివ్యప్రేమైక మూర్తిగా తెలుసుకుంటావు. పరిపూర్ణత దిశగా సుగమమైన దగ్గర దారిలో నడిపించే వానిగా తెలుసుకుంటావు. ఎప్పుడూ పరిపూర్ణత అనేది relative term. అంటే ఇపుడున్న పరిస్థితికి మించి అతిశయించి ఇంకా ముందుకుసాగే పరిస్థితి ఎప్పుడూ ఉంటూనే ఉంటుంది.

కాని ఎప్పుడో ఒక సమయం రాకపోదు. అపుడు (ఆధ్యాత్మిక) అభివృద్ధికి ప్రేరణగా పైకి అగుపించే బాధవ్యధ అవసరం ఉండదు. అభివృద్ధి దివ్య ఆనంద సామరస్యాలలో సాధింపబడుతుంది.

నిజమైన తరగని ఆనందానికి ఒకే ఒక మార్గం, దైవకృపపై పరిపూర్ణ సమగ్రవిశ్వాసం.

ఆనందంగా ప్రశాంతంగా ఉండటానికి అత్యుత్తమమైన మార్గం దైవంపట్ల లోతైన తీవ్రమైన స్థిరమైన కృతజ్ఞతాభావం కలిగి ఉండటమే. దైవంతో తాదాత్మ్యతా భావం కలిగి ఉండటం ద్వారా దైవానికి నీ కృతజ్ఞతను వ్యక్తం చేస్తావు.

ఓయీ ప్రభూ! నీయిచ్ఛయే నెరవేరనీ - నెరవేరనీ సమగ్రంగా. ఇదే నా ఆనందము, నాశాసనము.

మహత్తర ఆనందం, నిర్మల సంతోషం, సుస్థిరప్రశాంతత, నీవైపు మరలి నీతో సమైక్యమై నీలో ఉంటూ నీకొరకే మనుగడ సాగించడంలోనే ఉంది. అంటే అది అనంతత్వంలో జీవనం. శాశ్వతత్వంలోకి రెక్కలు కట్టుకునిపోవటం. ఈ వరాలంటే భయపడినట్లుగా వీటి నుంచి మనుష్యులు ఎందుకు భయపడి పారిపోతారు? బాధకంతటికీ మూలమైన అజ్ఞానం ఎంత విచిత్రమైనది! సంతోషం నుంచి దూరంచేసి కష్టాలతో రూపొందించిన వ్యధాపూరిత సాధారణ జీవనానికి కట్టిపడేసే అస్పష్టత (obscurity) ఎంత దుఃఖ దాయకమైనది!

- శ్రీమాత

అనువాదం : కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

(ఆరోగ్యము-చికిత్స) వైకల్యం పోగొట్టుకునే విధానము

మనోవ్యాధులకు సంబంధించినంతవరకూ ఎవరైతే స్వస్థత కోరుకొనరో వారికి స్వస్థత చేకూరదు. బహుశా దేహానికి కలిగే అస్వస్థతలు కూడా అంతేనేమో!

(పై రెండు పదాల అర్థాలనూ శ్రీమాత ఇలా వివరిస్తున్నారు :)

మానసిక వ్యాధులంటే అధైర్యం, విముఖత, విషాదము మొదలైన మనోభావాలకు, అనుభూతులకు సంబంధించిన రుగ్మతలు. దైహికరుగ్మతలు శరీరానికి సంబంధించినవి.

క్రుంగిపోకుండా ఉండటం చాలా ముఖ్యము. ఈ క్రుంగిపోవటం అనే వైకల్యం ఒక బలహీనత, ఎక్కడో ఒక దుష్టసంకల్పం, సహాయాన్ని నిరాకరించే బలహీనత బలహీనతతో అలా తృప్తిపడే దౌర్బల్యంవల్ల నిరుత్సాహంగా తయారౌతారు. ఈ అవివేకం ఎంత స్పష్టంగా తెలుస్తుందంటే నీలో ఏదో ఒక చోటు నుంచి ఈవైకల్యం చెడ్డది "అనే మాట నీకు వినిపిస్తున్నట్లుంటుంది. అది నీకు తెలుసు. అయినప్పటికీ ఆ అవివేకం వల్ల " నోర్మూసుకో, నా వైకల్యమే నాకు ఇష్టం అనుకుంటావు. జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే విషయం నీకు బోధపడుతుంది. ఇది నిజమే కదా? అయినప్పటికీ తర్వాత మళ్లీ అంటావు. "చూద్దాములే, నాకైతే అదే కావాలి. నా కారణాలు నాకున్నాయి". ఇది ఒకరకమైన పెంకితనం. అదే బలహీనత, సత్వములోని బలహీనత. విముఖత్వం.

ఈ వైకల్యాన్ని లేక క్రుంగుబాటును నిరోధించడం ఎలా?

అది చాలా సులభమే. మనోవైకల్యం సాధారణంగా ప్రాణికంలోనే ఏర్పడుతుంది. చైతన్యమంతా ప్రాణికంలో కేంద్రీకరించినపుడు దానికి బలం అధికమవుతుంది. అటువంటప్పుడు చైతన్యాన్ని ప్రాణికస్థాయి నుంచి తొలిగించి ప్రగాఢమైన చైతన్య స్థితిని పొందితే సరిపోతుంది. ఇంకా తేజోవంతమైన ఉన్నత స్థాయిని చేరి ఉత్కృష్ట తలంపులలో నిమగ్నమైతే మాంద్యం తొలిగిపోతుంది. ఆ ఉచ్ఛమైన ఆలోచనా పరిధి చేరినా చాలు. మాంద్యం పటాపంచలవుతుంది. చైత్యపురుష ఆశ్రయం పొందగలుగుతే క్రుంగుబాటు అనే ప్రసక్తే ఉండదు.

బుద్ధి మాంద్యం రెండు కారణాల వల్ల రావచ్చు. ప్రాణికానికి సంతృప్తి లేకపోవటం వల్లగానీ నరాల బడలిక వల్లగానీ కలగవచ్చు. శరీరబడలిక వల్ల బుద్ధి మాంద్యం కలుగుతే అది విశ్రాంతి వల్ల సర్దుకుంటుంది లేదా పూర్తిగాబాగు అయేవరకూ నిద్రలో కలలుకంటూ గడిపేయాలి. ప్రాణిక పరితృప్తి లేకపోవటమనేది తేలికగా

జరుగుతుంది. అటువంటప్పుడు చాలా హేతుబద్ధంగా వ్యవహరించాలి. దానికి గల కారణాన్ని జాగ్రత్తగా వెతికి పట్టుకొని దానిమూలం ఎక్కడున్నదో గ్రహించాలి. అది తన అంతర్గత ఆకాంక్షతో ముడిపడి ఉన్నదో లేక సాదాసీదా అసంతృప్తో తెలుసుకుంటే సరిపోతుంది. సాధారణంగా అంతర్గత ఆకాంక్షకు సంబంధించి ఉండదు. సాదాసీదా అసంతృప్తిని తేలికగానే పోగొట్టి సాధారణ జీవితం గడపవచ్చు. అదికానట్లయితే అంతర్గతంగా లోపలికి చొచ్చుకుంటూ చైత్యపురుషుని సంస్పర్శ పొందాలి. అప్పుడు బుద్ధిమాంద్యం చైత్యపురుష సంసర్గంతో కరిగిపోతుంది.

అయితే ప్రాణిక పరిధిలోని అసంతృప్తితో పోరాటం మాత్రం చాలా కష్టం. కొంతమంది మాత్రమేబాగా పోట్లాడగలరు. నిజం చెప్పాలంటే అది చాలా కష్టం.

నీవు బుద్ధి మాంద్యంలోకి జారుకున్నప్పడు, నీ చుట్టూ ఆవరించి ఉన్న శక్తి మూలస్థానాన్ని కోల్పోతావు. జడత్వానికిది చక్కటి మార్గమవుతుంది. నీవు తప్పనిసరిగా మనోవైకల్యాన్ని నిరాకరించాలి.

బుద్ధి మాంద్యం తీవ్ర అహంకారానికి గుర్తు. అది ఎప్పడైనా నీదరి చేరుతున్నదని తెలిస్తే వెంటనే ఇలా అనుకో "అహంకార జాడ్యం నాకు సోకింది. దాన్ని తక్షణం నివారించుకోవాలి".

అందువల్ల నిరాశ, నిస్పృహలు నీ దరిచేరకుండా సర్వదా అప్రమత్తుడవై యుండాలి. అంతేకాక, మందకొడిగా, ఉదాసీనంగా, నిరాశగా ఉండటమనేది బాహ్యసంఘటనల వల్ల జరగేది కాదు. కాగా అది, విశ్వాస రాహిత్యంవల్లనే జరుగుతుంది. తమపై తమకు ఏమాత్రం నమ్మకం ఉన్నా ఎటువంటి గడ్డు పరిస్థితులెదురైనా నిరాశ, నిస్పృహలకు లోను కాకుండా ఎదుర్కొని నిలువగలరు. చివరి దాకా ధీరునిలాగా పోరాడగలరు. నమ్మకం లేనివారికి ధైర్యమూ, ఓరిమి కూడా ఉండవు.

- శ్రీమాత

అనువాదం - డా. అ మరవాది ప్రభావతి

డా. అమరవాది వెంకటరామశాస్త్రి

సాధనకు చిట్కాలు

మనస్ఫూర్తిగా నీవు దివ్య సత్యము యొక్క ఆధిక్యాన్నే గౌరవించి కోరుకోవాలి. మరొక ఆలోచనకి తావివ్వకూడదు. ఆసాధనలో నీవు ఉన్నతిని సాధించాలంటే నీలో రగిలిన ప్రజ్వరిల్లుతున్న ఆత్మ పరివర్తనా జ్వాలని ఆరిపోనివ్వకూడదు. నువ్వు ముఖ్యంగా గమనించవలసిన విషయం, ఆజ్వాల తీవ్రంగా వున్నప్పుడే నిన్ను ప్రలోభపెట్టే చవకబారు పొగడ్తలని చీదరించుకుంటావు. పొగడ్తలకి పొంగిపోయే గుణం పరిణతి చెందని నిమ్నస్థాయి లక్షణంగా గుర్తించగలవు. ఈ అగ్ని నీ ముందున్న సాధనా మార్గమెంత సుదీర్ఘమయినదో గుర్తించేలా చేస్తుంది. అంతేకాదు ఆ మార్గాన్ని సుగమం చేస్తుంది. ప్రస్తుత సాధన ఎంత అల్పస్థాయిలో వుందో తెలియజేయడంతో పాటు సాధించవలసినది ఎంతవుందో తెలియచేస్తుంది. ఎదుటి వారు నిన్ను ఎంత విచక్షణా రహితంగా భట్రాజు పొగడ్తలతో, ముఖస్తుతులతో ముంచెత్తినా చలించని మనోధైర్యాన్నిస్తుంది. దీనివలన మొదట స్నేహితులుగా భావించిన వారే నీకెంత కీడు చేస్తారో అర్థమవుతుంది. నిన్ను విమర్శించేవారి విమర్శలే నమ్రతతో దివ్య సత్యం దిశగా సాగిపోయే నీతీవ్ర ఆకాంక్షకి సమిధలవుతాయి. ఎవరే మనకున్నా, నువ్వు నిస్పృహచెందడం, నీలక్ష్యం నుండి పైదొలగడం జరగదు. కనీసం నువ్వు వాటిని అతి సులభంగా త్రోసిపుచ్చి ముందుకు పోగలవు. దిగజారని నీ ప్రస్తుత మనఃస్థితికి అదొక అదనపు యోగ్యతాపత్రంగా ఆనందిస్తావు. నిన్ను నీవు అధిగమించి దైవానికి సమర్పించు కోవడంలో అది మరింతగా ప్రేరేపిస్తుంది.

నీ ప్రాణికమైన మార్పుకి మరొక గుర్తించదగిన సంకేతం ఈ అగ్ని ప్రభావం వలన నీకెదురైన కష్టాల్ని, ఆటంకాల్ని చిరునవ్వుతో ఎదుర్కుంటావు. నిలువునా క్రుంగిపోయి, చేసిన తప్పల్ని, పొరపాట్లని తల్చుకుంటూ యేడుస్తూ కూర్చోవు. ఎందుకంటే అవి చేసినప్పుడు నీకు పరిపక్వత లేదు. ఆ సమయం అటువంటిది. చిరునవ్వుతో నీ నిస్పృహని తరిమేస్తావు. వందలకొద్దీ తప్పలు చేసుండొచ్చు. కాని వాటిని లెక్కచేయవు. చిరునవ్వుతో నువ్వా పొరపాట్లని

తెలుసుకుంటావు. ఇక మీదట ఆ పొరపాటు జరగకూడదు, అని దృఢంగా నిర్ణయించుకుంటావు. ఈ నిస్పృహ, అలసత్వం ఇవన్నీ ప్రతికూల శక్తుల వల్ల సంభవిస్తాయి. నిన్నెంత సంశయలోకి, విచారంలోకి నెడితే వాటికంత సంతోషం. నిజంచెప్పాలంటే నమ్రత అన్న దొక టైతే నిస్పృహ అందుకు భిన్నమైన వేరొకటి. మొదటిది దైవ ప్రేరితం, రెండోది చీకటి శక్తుల క్రూర వికృతచర్య. అందుచేత నీ కష్టాలన్నింటినీ ఆనందంతో ఎదుర్కో. అపరిమితానందంతో వ్యతిరేకించు. ఏ ఆటంకాలెదురవుతాయో అవే పరివర్తనకి మార్గం సిద్ధం చేస్తాయి శత్రువుని సమూలంగా నాశనం చేసి అతడి మొహంలోకి చూసి నవ్వడమే తగిన శాస్తి. నువ్వుపట్టు విడవకుండా సుదీర్ఘ తీవ్రపోరాటం రోజుల తరబడి చెయ్యవచ్చు. అయినా శత్రువు కూడా వెనక్కి తగ్గక అదే ప్రతాపంతో ఎదురు తిరిగితే భయమేమీ లేదు. అతణ్ణి చూసి వెక్కిరింతగా వొక్కనవ్వు నవ్వుచాలు. అతడు వెనువెంటనే పలాయనం చిత్తగిస్తాడు. పరమాత్మ మీద అచంచల విశ్వాసం, ఆత్మవిశ్వాసంతో కూడిన చిరునవ్వు కొండంత బలాన్నిస్తాయి. అది శత్రువ్యూహాన్ని కకావికలు చేస్తుంది. శత్రుశిబిరంలో వినాశం సృష్టిస్తుంది. నిన్ను విజయవంతంగా నీ లక్ష్యం దిశలో ముందుకి నడిపిస్తుంది.

మూలం : శ్రీమాత

అనువాదం : నడిమింటి విజయలక్ష్మి

శీలము - దాని రూపాంతరీకరణ

ప్రాణిక విద్యలో రెండవ పార్శ్వం శీలము, దాని రూపాంతరీకరణకు సంబంధించినది. ప్రాణికసత్తను శుద్ధపరచి నియంత్రించటం విషయంలో అన్ని శిక్షణా విధానాలు వత్తిడిని ప్రయోగించటం, బలవంతం చేయటం, వైముఖ్యాన్ని, ఇంద్రియ పరాఙ్ముఖతను కలిగించటంతో ప్రారంభం అవుతాయి. ఈ పద్ధతి నిజంగా సులువైనదీ, త్వరలో ఫలితాలను ఇచ్చేదిగా ఉండవచ్చు. కాని దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను కలిగించగలిగే తీవ్రతరమైన, విస్తృతమైన విద్యా విధానంతో పోలిస్తే దీని ప్రయోజనం అంత శాశ్వతమైనది, ప్రగాఢమైనది కాదు. అంతేగాక శిశువులోని ప్రాణిక

శక్తులతో సహజీవనంచేస్తూ, వాటికి సహకరిస్తూ, వాటి కార్యకలాపాల్లో మమేకం అయ్యే అవకాశాన్ని ఈ విద్యావిధానం కలిగించదు. కాని, నిజంగా ఈ విధమైన సహాయం ద్వారానే వ్యక్తి యొక్క అభివృద్ధి, కార్యశీలత పరిపూర్ణత్వాన్ని సంతరించుకో గలుగుతాయి.

వ్యక్తి తనలోని విభిన్న స్పందనలను గమనించగలగటం, ఏది చేస్తున్నాము, ఎందుకు చేస్తున్నాము అనే విషయంపై అవగాహన కలిగియుండటం అవశ్యమైన ప్రారంభస్థితి. శిశువు తన అంతర్గత స్పందనలను, వాటికి గల కారణాలను వాటి ప్రతిచర్యలను గ్రహణశీలత గలిగిన సాక్షిగా దర్శించగల్గటం అతనికి నేర్పాలి. తన కోరికలను, క్షణికోద్రేకాలను, ఆవేశాలను, అదీ, ఇదీ కావాలనే కోరిక స్వప్రయోజనాలను తాను సాక్షిగా మాత్రమే చూడగలగటం అతనికి నేర్పాలి. దీనితో పాటుగా ఈభావాలకు కారణభూతమైన స్వాతిశయం, దర్పం మొదలైన వాటినీ, వీటికి వ్యతిరేకంగా వుండే బలహీనత, నిరుత్సాహం, నిర్వేదం, నిరాశలో సాక్షిగా గమనిస్తూ ఉండగలగటం అతనికి నేర్పాలి.

ఈ ప్రయోజనం చేకూరాలంటే ఆత్మ పరిశీలనతో పాటు పురోగామిత్వ, పరిపూర్ణత్వ భావనలు కూడా శిశువులో అభివృద్ధి చెందాలి. తనదైన ఇచ్ఛాశక్తిని శిశువు పొందగలిగిన ప్రాయంలోనే, అంటే మామూలుగా మనం అనుకునే దాని కన్నా వీలయినంత లేత వయసులోనే ఇటువంటి కోరికను అతనిలో ప్రవేశపెట్టాలి.

"అధిగమించాలి", "జయించాలి" అనే ఇచ్ఛాశక్తి శిశువులో కలగటానికి ఒక్కొక్క సందర్భంలో ఒక్కొక్క విధానం అనుసరించాలి. కొందరి విషయంలో సహేతుకంగా వివరిస్తే సరిపోతుంది. కొందరిలో "అభిమానం సంపాదించుకోవాలనే" భావనను ప్రోత్సహిస్తే సరిపోతుంది. మరో కొందరిలో "హుందాతనం", "ఆత్మగౌరవం" పనిచేస్తుంది. కాని, నిరంతరం నిజాయితీతో చేసే ఆచరణను మించిన విధానం మరొకటి లేనే లేదు!

నిర్ణయాన్ని ఒకసారి స్థిరపరచుకున్న తరువాత ఎట్టిపరిస్థితులలోనూ "ఓటమిని" చిట్టచివరి ఫలితంగా

అంగీకరించకూడదు. తీవ్రంగా కృషిచేస్తూ, నిరంతరం ముందుకు సాగిపోవాల్సిందే. వెనుకంజ వేయకుండా ఉండాలన్నా, బలహీనతలకు దూరంగా ఉండాలన్నా, ముఖ్యంగా ఒక విషయాన్ని మరచిపోగూడదు: సాధన ద్వారా, ఒక పద్ధతి ప్రకారం కండరాలను ఎలా క్రమంగా పలచుకుంటామో, అదే విధంగా ఇచ్ఛాశక్తిని కూడా సాధన ద్వారా అభివృద్ధి పరచి నియంత్రించవచ్చును. చూడటానికి అంత ప్రాముఖ్యంగా కన్పించని విషయాల్లోనైనా సరే, ఇచ్ఛాశక్తిని పూర్తిస్థాయిలో ఉపయోగించే విషయంలో వెనుకంజ వేయకూడదు. ప్రయత్నంద్వారాదానిసామర్థ్యంపెరుగుతూక్రమేణాఎంతటిక్లిష్టతర సమస్యనైనాపరిష్కరించగలుగుతుంది.

ఏమైనా సరే, నిర్ణయం చేసిన తరువాత అమలు చేయాల్సిందే! చేసిందాన్ని మరల మరల చేయాల్సి వచ్చినా ప్రయత్నాన్ని పునఃప్రారంభం చేయాల్సిందే. అప్పడే మీ ప్రయత్న కారణంగా మీ ఇచ్ఛాశక్తి బలపడుతుంది. ఇక తెలివితో లక్ష్యాన్ని ఎంపిక చేసుకొని దాన్ని అమలు చేయటమే తరువాయి.

క్లుప్తంగా ప్రతివ్యక్తి తన ప్రవర్తనను పూర్తిగా అర్థం చేసుకొని, దాన్ని తన అదుపులో వుంచుకోవాలి. తనపై తాను పూర్తి యాజమాన్యాన్ని పొందాలన్నా, చేతనయినంత మేరకు మార్చుకోగల విషయాలను రూపాంతరీకరించుకోవాలన్నా, ప్రతివ్యక్తీ తనప్రవర్తనను పూర్తిగా అర్థం చేసుకొని, దాన్ని తన అదుపులో ఉంచుకోవాలి.

ఎంచుకున్న ఆదర్శం విలువైనది అయితేనే చేసిన కృషికి, పొందిన ఫలితానికి విలువ ఉంటుంది.

- శ్రీమాత

అనువాదం : కె. ఆర్.యల్. నరశింహారావు

5. కురుక్షేత్రము

1. గీతోపదేశ సందర్భము :-

త్రివిధమార్గమునకు గుర్తులు పెట్టుచు పెద్దపెద్ద అడుగులతో ముందునకు సాగు గీతా గురువు ననుసరించుటకు ముందు, గీతోపదేశమునకు మూలముగు సందర్భమును మఱియొకసారి మనము విచారించదగును - ఈసారి ఆ సందర్భమును మానవజీవితమునకును, ప్రపంచగతికిని సైతము ఒక నమూనాగా గ్రహించి, దాని వ్యాపక రూపమును విచారింతము. పోగా త్రివిధ మార్గమన, కర్మ, ప్రేమజ్ఞానముల పరమలక్ష్యమగు పరమపురుషునిలోని కారోహించు (మానవుని) మనోహృదయ బుద్ధుల మార్గము. సందర్భము మూలతః అర్జునుని అంతః సంఘర్షమునకు సంబంధించినదేయైనను, అతడు వేసిన విశిష్టప్రశ్నయు, దానిరీతియు మానవ జీవనకర్మల సంపూర్ణ ప్రశ్నను లేవనెత్తును - ప్రపంచస్వరూపమేమిటి? దాని లక్ష్యమేమిటి? ఇప్పటి ప్రపంచ జీవనమునకు, ఆధ్యాత్మిక జీవనమునకు పొత్తు ఎట్లు సంభవము? అని ఆ ప్రశ్న నిగ్గదీయును. ఈ గంభీర, కఠిన ప్రశ్ననంతను గురువు పట్టుదలతో పరిష్కరించును ; ఏలన ఈపరిష్కారము తానా దేశించిన నూతనకర్మకు పునాది యగును; ఈ నూతనకర్మ నూతనసత్తా స్థితినుండియు విమోచకమగు జ్ఞాన ప్రకాశము చేతను ప్రవర్తించును.

2. జీవనమే సంగ్రామ మైనపుడు :-

కాని ఇప్పటి ఈ ప్రపంచమునందు కర్మచేయుచునే, లోపల ఆధ్యాత్మిక జీవితమును జీవింపగోరు మానవునికి ఎదురగు కఠినత ఏమిటి? అతని ప్రబుద్ధ మానసమునకు భీతిగొల్పి, అతనిలో విషాదమును బుట్టించు ప్రపంచపార్శ్వమేమిటి?- గీతయొక్క ప్రథమాధ్యాయము పేరు 'విషాదయోగ' మగుట అర్థవంతము. ఒకని కింకను తన ఉచ్చతర సత్తతో సమన్వయము కుదరలేదు, అట్టితఱినాది

న్యాయము- అను అతని కంటిపొర చిరిగిపోగా, విశ్వముయొక్క నగ్న రూపమును చూడక తప్పనపుడు, అతని కనుభూత మగునదే ఆ విషాదమును, నిరుత్సాహమును. ఈ విషాదహేతువగు ప్రపంచపార్శ్వము బాహ్యముగా కురుక్షేత్ర హింసా సంహారములు, ఆధ్యాత్మికముగా వికరాళమగు ఈశ్వరుని విశ్వరూపదర్శనము ; ఇచ్చట కాలస్వరూపము ధరించిన ఈ శ్వరుడు తన సంతానమునే మ్రింగివేయుచున్న భయంకర దృశ్యము గన్పించును. "బ్రాహ్మణులును, క్షత్రియులును అతని ఆహారము, మృత్యువతనికి ఊరగాయ" (కఠ. ఉప.) - అనునదియు అతనిని వర్ణించు నిష్ఠుర రూపకమే. అతడు విశ్వస్రష్టయేగాక, సంహారకర్తయు నగును. సంఘర్షముచేతను, వధచేతను సాగుచుండు విశ్వజీవనమును, మానవజీవనమును ప్రపంచ బాహ్యరూపమగును; మహాసృష్టి, మహావినాశములందు తనను దాను పూర్ణమొనరించుకొను విశ్వ పురుషుడు (అర్జునునకు భీతిగొల్పు) ఆంతర రూపమగును. జీవన మొక సంగ్రామము, ఒక కదనరంగము - ఇది కురుక్షేత్రస్వరూపము: భగవంతుడు భయంకరుడు - ఇది అర్జునుడు గాంచిన భగవత్స్వ రూపము.

3. వినాశము సృష్టిమూలము :-

యుద్ధము సర్వవస్తువుల పిత-యని గ్రీకు తత్త్వవేత్త హెరాక్లిటస్ చెప్పెను. యుద్ధమన్నింటికి రాజు; అతని ఇతర సూత్రములవలె నిదియు ఒక గంభీర సత్యమును సూచించును. స్థూల లేక సూక్ష్మశక్తుల సంఘట్టనముచేతనే ప్రపంచమున సర్వము, ప్రపంచము సైతము పుట్టుచున్నట్లు గన్పించును; పుట్టి, శక్తులు, ప్రవృత్తులు మఱియు ప్రాణుల సంఘర్షములచే సదా నూతన వస్తువుల సృజించుచు, సదా పురాణ వస్తువుల బలిగొనుచు ముందుకు సాగుచున్నట్లు గన్పించును. కాని ఎక్కడకు సాగుచున్నదో ఎవరికిని దెలియదు-చరమ ఆత్మ వినాశనమున కని కొందరందురు. ఇది అనంతముగా సాగువ్యర్థ చక్రభ్రమణమని

కొందరందురు. ఈ భ్రమణమున ప్రగతి గలదని ఆశావాది నిర్ణయము; కష్టకల్లోలముల ద్వారా సాగవలసి వచ్చినను, ఇది యొక దివ్యా విష్కృతియొక్క అధికాధిక సాదృశ్యమునకు గొనిపోవునని అతడు చెప్పును. అది ఎట్లున్నను ఒకటి మాత్రము నిశ్చయము; ఇచ్చట వినాశము వినా నిర్మాణము లేదు; విరోధిశక్తుల తుల్యస్థితిచేతనే తప్ప సామరస్యము లేదు; అంతే కాదు, ఆత్మాశనముచేతను (self feeding), పరభక్షణముచేతను తప్ప జీవనము నిరంతరముగా నిలిచి యుండజాలదు. అసలు మన శరీర జీవనమే ఒక సంతతమరణము మఱియు జననము; కాగా శరీరము స్వయముగా శత్రువులు చుట్టుముట్టిన ఒక నగరము, దాని నాక్రమణశక్తులు ఆక్రమించుచుండగా, రక్షణశక్తులు రక్షించుచుండును - ఒకదానినొకటి కబళించుటయే ఈ యుభయ శక్తుల వ్యాపారము, మరియు నిది మన సంపూర్ణజీవనమున కొక ప్రతిరూపము (నమూనా) మాత్రమే. ఆదిలోనే ఈ ఆదేశము వెలువడినట్లు గన్పించును; “నీ సహచరులతోను, పరిస్థితులతోను యుద్ధము చేసిననే తప్ప నీకు విజయ ముండదు; యుద్ధముచేతను, సంఘర్షముచేతను, ఇతర ప్రాణులను పొట్టబెట్టుకొనుటచేతను తప్ప నీవు జీవించను గూడ జీవించవు. నేను చేసిన ప్రపంచము యొక్క ప్రథమ నియమమిది; వినాశముచేతనే సృష్టియు, స్థితియు”.

4. బక్షించును. బక్షించబడును

జగత్తును సూక్ష్మముగా పరిశీలించి, చూడగలిగినంత వరకు ప్రాచీన విజ్ఞాన మీ ప్రారంభ ప్రతిపాదన నామోదించును. ప్రాచీనోపనిషత్తులు దానిని స్పష్టముగా దర్శించి, రాజీకి తావులేని స్పష్టశబ్దములలో వచించును; పై పూతలను, సత్యాచ్ఛాదనలను సహించవు. అవి ఇట్లు వక్కాణించును: “అశనాయాహి మృత్యుః” - మృత్యురూపమే యగు ఆకలి ఈ ప్రపంచముయొక్క స్రష్టయు, నియామకుడును; మఱియు ప్రాణికజీవనము నవి ‘యజ్ఞాశ్వ’ రూపమున చిత్రించును. ఇంకను ఉపనిషత్తులు ద్రవ్యమును ‘అన్న’

మని వర్ణించుచు, దానికి కారణమిట్లు నుడువును: "అత్తి అద్యతేచ అన్నం" - ద్రవ్యము భూతములను తినును, తినబడును. గనుక దాని నామ మన్నము. భక్షకుడు భక్షించుచు భక్షించబడును. - ఇదియే జడప్రపంచమును శాసించు సూత్రము. దీనినే డార్విను సంప్రదాయమువారు తిరిగి కనుగొని ఇట్లు ప్రతిపాదించిరి: జీవన సంఘర్షము పరిణామశీల ప్రపంచధర్మము. హెరాక్లిటస్ సూత్రములును, ఉపనిషత్తుల రూపకములును ప్రబలతర, విశాలతర, యథార్థతర సూత్రములందు మున్నేప్రాచీనసత్యములను వచించియున్నవో, వానినే ఆధునిక విజ్ఞానము క్రొత్త పదములలో కూర్చినది.

5. సమస్యలను గుర్తించినపుడే పరిష్కారము

యుద్ధము జీవితముయొక్క ఒక పార్శ్వము, ఆదర్శ మానవుడొక యోధుడు - అని నీతసే మహాశయుడు పట్టుదలతో ప్రతిపాదించును - మానవుడారంభమున ఒంటె - మానవుడు గావచ్చును, తర్వాత శిశు-మానవుడు గావచ్చును, కాని పిమ్మట సింహ-మానవుడైననే తప్ప పరిపూర్ణతనందు కొనజాలడు. ఈ సిద్ధాంతము లెంతో ఆక్షేపణకు గుఱియైనవి; వీనినుండి నీతసేగారు వెలికిదీసిన నైతిక, వ్యావహారిక నిర్ణయములనుండి మనమెంతగా భేదించినను, వీనిలో కాదనలేని గుణము గలదు, మఱియు నివి మనము చూడనిచ్ఛగించని సత్యమును స్మరింపజేయును. అట్లు స్మరింపజేయుటమంచిది గూడను; ఏలన 1. బలవదాత్మకు దానివలన ప్రోత్సాహము గలుగును; దార్శనిక, ధార్మిక లేక నైతిక భావుకత (Sentimentalism) పుట్టించు అలసటనుండి అదిమనలను కాపాడును - ఈ భావుకత ప్రకృతియొక్క ప్రాణరూపమును, ప్రేమను, అందమును, మంచినే చూడగోరుచు, దాని వికరాళ మృత్యువేషము నుండి మొగము త్రిప్పకొనును; భగవంతుని శివునిగానే ఆరాధించుచు, రుద్రునిగా ఆరాధించ నిరాకరించును; 2. సృష్టి తత్త్వములోనికి సూటిగా చూడగల సత్యతాసాహసములు

మనకున్ననే గాని, దాని ఆపశ్రుతులు మఱియు విరోధముల శక్తిశాలి పరిష్కారమును మన మెన్నటికి జేరుకొనజాలము. జీవనము మఱియు ప్రపంచముల యొక్క ఉన్న రూపును ముందు మనము చూచినచో, పిమ్మట ఉండవలసిన రూపునకు వానిని మార్చగల సమీచీనోపాయమును కనుగొనుట మనకు తేలికయగును. సృష్టియొక్క అప్రియరూపము నందే దాని చరమ సామరస్య రహస్య మిమిడియున్నచో, ఆ రూపము నుపేక్షించుటచేత లేక తృణీకరించుట చేత, ఆ రహస్యము మనకు చిక్కదుగాన, మన పరిష్కార ప్రయత్నములన్నియు విఫలమయి పోవును. అట్లుగాక, తదప్రియరూపము చావగొట్టి, రూపుమాప వలసిన శత్రువే యగుచో, అప్పడును దానిశక్తిని, జీవితముపై దానికిగల పట్టును తక్కువ అంచనా వేయుటచేత గాని, గతముయొక్క సక్రియభాగము నందును, సృష్టియొక్క కార్యసాధక తత్త్వములందును అది ఎంత లోతుగా వేరూనియున్నదో చూడ నిరాకరించుటచేత గాని మనకేమి లాభము?

6. అంతరజీవితము నందును యుద్ధ తత్త్వము

మన శుద్ధ భౌతిక జీవనమునందే గాక, మన మానసిక, నైతిక జీవనము నందును యుద్ధము మఱియు వినాశము నొక సార్వత్రిక త్తత్వమై యున్నవి. ఇది స్వయంస్పష్టము : బౌద్ధిక, సామాజిక, రాజకీయ, నైతిక రంగములందు వాస్తవ మానవ జీవనమున సంఘర్షము లేక మనము ఒక్క ముందడుగు వేయలేము - ఇపుడేది జీవించుచున్నదో, దాని స్థానమున ఇకముందేది జీవింప జూచుచున్నదో, వీనికిని, వీని కుపబలకముగా నున్న వానికిని మధ్య సంతత యుద్ధము సాగుచున్నది. కనీసము మానవులు, ప్రపంచము ఇప్పటివలె నున్నంతవరకు, పురోగమించుచునే అహింసా ధర్మమును అక్షరాలా పాటించుట సంభవము; అయినను ఇదియే సర్వశ్రేష్ఠ అచార నియమముగా మనముందుంచబడుచున్నది ! ఆత్మశక్తినే ఉపయోగించెదము, రక్షణార్థము సైతము బలప్రయోగము

చేయము-అందువా? మంచిది, కాని ఆత్మశక్తి కార్యసమర్థమగువరకు, మానవులు మరియు జాతుల యందలి ఆసురశక్తి మరింత విశృంఖలముగా రక్తము చిందించుచు, ప్రపంచమున పవిత్రము చేయును; దీనిని మన కళ్ళెదుట చూచుచునే యున్నాము. ఇట్లు ఇతరుల బలప్రయోగము కంటెను నీ అస్త్రసన్యాసమే బహుశః ఎక్కువ వినాశమునకు కారణమగును. అయినను నీవు చూపిన ఆదర్శము క్రమముగా మంచి స్థితికి దారితీయవచ్చును, కనీసము దారితీయవలయును. కాని ఆత్మశక్తి సైతము, కార్యసమర్థమైనపుడు, ధ్వంసము చేయును. అది ఖడ్గముకంటెను, పిరంగికంటెను ఎంత ఎక్కువ భయంకరమో, వినాశకరమో, కండ్లు తెరచి దానిని ప్రయోగించిన వారికి మాత్రమే తెలియును; మరియు నా ప్రయోగకర్మకును, దాని తక్షణ ఫలితములకును తమ దృష్టిని పరిమితము చేయని వారికి మాత్రమే దాని పశ్చాత్ఫలితము ఎంత దారుణమో, విధ్వంసకరమో కన్పట్టును. తనపై నుపజీవించున దంతయు నష్టముగాకుండ, అధర్మము తాను నశించజాలదు. కావున హింసాదృశ్యమువలన గలుగు బాధ మనకు తప్పినను, ఆత్మశక్తి ప్రయోగమువలన గలుగు విధ్వంశము తక్కువేమియు గాదు.

7. అప్రతీకారమువలన మరింత ప్రతీకారము

ఇంకను, ఆత్మబలము నుపయోగించినపుడెల్ల, మన ప్రత్యర్థిపై ,ొక మహాకర్మశక్తిని రేపిన వారమగుదుము, కాని దీనియొక్క తద్వాతి క్రియ మన అదుపులో నుండదు. ఉదాహరణకు, వశిష్ఠుడు విశ్వామిత్రుని సైనికబలముపై తన ఆత్మబలమును ప్రయోగించి, పైకి మిన్నకుండును; ఫలితము-హూణ, శక, పల్లవ సేనలు విశ్వామిత్రునిపై విరుచుకొని పడును. బలప్రయోగము, ఆక్రమణ జరిగినపుడు, ఆధ్యాత్మిక మానవునియొక్క శమ నిష్క్రియతలే ప్రపంచము యొక్క ప్రచండశక్తులను ప్రతీకారచర్యకు పురికొల్పును. కావున కత్తితోనైనను ఆధర్మ ప్రతినిధులనాపుట వారిపట్ల

అధికతర దయ చూపినట్లే యగును; అట్లాపనిచేయనిచో, వారి దుండగములు మితిమీఱును, అపుడు ప్రతీకారశక్తులు వారినెంతో ఎక్కువగా మట్టుబెట్టును. సంఘర్ష, వినాశధర్మము రూపుమాసి పోవలెనన్న, మన చేతులు శుచిగాను, మన ఆత్మలు నిష్కళంకముగాను నున్న చాలదు; ఆ ధర్మము యొక్క పాదు ముందంతరించవలెను. నిష్క్రియతా జడత లసలే ఈ నియమమును కదల్చలేవు. నిజానికి రజస్సుకంటె తమస్సే ఎక్కువ అపకారము చేయును, ఏలన రజస్సు తాను సంహరించినదానికంటె నెక్కువ సృజించును. కనుక వ్యక్తి స్థూల సంగ్రామము నుండియు, దాని ఆనుషంగిక ఫలమగు వినాశము నుండియు నివృత్తు డగునేని, అది అతని నైతిక భావమునకు సాయపడవచ్చునేమోగాని, భూతముల సంహార శక్తిని యథాపూర్వముగానే విడిచివేయును.

8. ప్రేమధర్మము లేకపోలేదు గాని ....

ఒక్కమాటలో, మానవచరిత్ర యంతయు ప్రపంచమున ఈ సంహార తత్త్వముయొక్క అవిచాల్య శక్తికిని, నిరంతర స్థితికిని సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. కాని సహజముగానే, దీని తీవ్రతను తగ్గించి, దీని వ్యతిరేక రూపములను నొక్కి చెప్పదుము. ఎట్లన సంఘర్ష, వినాశములే సర్వముగావు; అవయోగమును, పరస్పర సంఘర్షమును గలిగించు సంహారకశక్తి యున్నటులే, సంయోగమును, పరస్పర సాహాయ్యమును ఘటించు సంరక్షకశక్తియు నిక్కడగలదు; నేను-అని భుజము చఱచు అహంకారికశక్తి యున్నటులే ప్రేమశక్తియు గలదు; మనకొఱకు నితరుల నాహుతిజేసికొను ప్రేరణవలెనే ఇతరుల కొరకు మన నాహుతిజేసికొను ప్రేరణయు గలదు, కాని ఈ సాధుశక్తులు వాస్తవముగా నెట్లు ప్రవర్తించెనో చూచినపుడు, వాని ప్రతిరూపముల శక్తిని తగ్గించుటకుగాని, ఉపేక్షించుటకుగాని మన ముబలాటపడము. చూడుడు: పరస్పర సాహాయ్యమునకేగాక, ఆత్మరక్షణ,దురాక్రమణలకుగూడసంయోగమును రూపొందించుట

జరిగినది. ఈ సంయోగము స్వయముగా యుద్ధమునకు, అహంకారమునకు, స్వాధికారస్థాపనకునొక సేవకుడుగా నుపయోగింపబడినది. ఇక ప్రేమసదా ఒక మృత్యుశక్తిగానే వ్యవహరించినది. విశేషించి అహంకారము వాని నా లింగనము చేసికొనిన రూపమున, శుభప్రేమయు, భగవత్ప్రేమయు ఎంతో సంఘర్ష సంహార వినాశములకు గారణములైనవి. పోగా, ఆత్మాహుతి ఒక మహిత, సముదారవస్తువు, నిజమే. కాని తన అత్యున్నత రూపమున మరణము చేత జీవనము ధర్మము యొక్క అంగీకారమే యగును; ఏశక్తి దేవతకు బలిపెట్టిన గాని మన కార్యము సిద్ధించదో, మన ఆత్మాహుతి ఆ దేవతావేదికపై నర్పించిన బలియగును. తన బిడ్డలను రక్షించుకొనుటకు తల్లిపక్షి ఘాతక మృగమునకు ఆహుతియగును. దేశభక్తుడు దేశవిముక్తికి ప్రాణములర్పించును. ధార్మికుడు ధర్మముకొఱకు, భావుకుడు భావముకొఱకు బలియగుదురు-ఇవి జంతుజీవనము యొక్క పరావర శ్రేణులయందు గన్పించు, ఆత్మాహుతి యొక్క అత్యున్నత దృష్టాంతములు, మఱియు నివిదేనికి నిదర్శనమో, అది మనకు స్పష్టమే.

9. క్రైస్తవము వ్యాపించెను గాని క్రీస్తుగాదు

తర్వాతి ఫలితముల కేసి చూతుమేని ఆశాభావము మఱింత సన్నగిల్లును. దేశభక్తుడు దేశవిముక్తి కొఱకు మరణించుటను జూడుము, మఱియు కర్మప్రభువట్లు అతని రక్తమును, దుఃఖమును మూల్యముగా జెల్లించివేసిన కొన్ని దశాబ్దుల తర్వాత అదే దేశమును పరికించుము; ఆశ్చర్యము: అదే మఱల ఉపనివేశ దేశములను, పరతంత్ర దేశములను పీడించును, కొల్లగొట్టును, జయించును; తనకండలను పెంచుకొనుటకు ఇతరుల నాక్రమించి మ్రింగి వేయును. క్రీస్తు జయించుట కొఱకు, క్రైస్తవమతము వ్యాపించు నిమిత్తము సామ్రాజ్యశక్తిని ఆత్మశక్తితో ఢీకొనుచు, క్రైస్తవవీరులు వేలసంఖ్యలో ప్రాణములర్పింతురు. ఫలితముగా ఆత్మశక్తి నిక్కముగా

జయించును, క్రైస్తవము నిక్కముగా వ్యాపించును-కాని క్రీస్తుకాదు; ఆ విజయోపేత మతము యుద్ధశీలము, ఆధిపత్యపరమునగు చర్చిగా మారి, తాను తొలగించిన మతము మరియు సామ్రాజ్యముకంటెను ఎక్కువ మతోన్మాదముతో పీడించు శక్తియగుచున్నది. చివరకు మతములే పరస్పర సంఘర్షశక్తులుగా సంఘటితములై, జీవించి, పెరిగి, ప్రపంచము నంతను ఆక్రమింప నుగ్రముగా పోరాడుచున్నవి.

10. కరాళకాళియ భగవంతుడే

ఇదంతయు దేనిని చూపును ? జగజ్జీవనమున ఒక (సంఘర్ష) తత్త్వము గలదు, బహుశః అది యొక ప్రాథమిక తత్త్వము; అయితే దానిని జయించుటెటులో మనకు దెలియదు; కారణము, అసలది అజేయము, లేక దానిని ప్రశాంతముగా గుర్తించి, దాని స్వరూపము నెఱుంగుటకు ప్రబల, నిష్పక్షపాత నిరీక్షణముతో దానిని మనము వీక్షించియుండ లేదు. పరిష్కార మెట్టిదియైనను సమీచీన పరిష్కారము బొందుటే మన లక్ష్యమగుచో, సృష్టి ముఖములోనికి మనము సూటిగా చూడవలెను. మరియు సృష్టి ముఖములోనికి జూచుట యన భగవంతుని ముఖములోనికి జూచుటయే; వానిని రెండింటిని వేఱుచేయలేము, మరియు సృష్టి నియమముల బాధ్యతను ఆ నియమములను సృజించిన భగవంతుని పై నుండియు, దానిని గూర్చిన బ్రహ్మము పై నుండియు తొలగింపలేము. ఇచ్చటను మనము సత్యమునకు తేనె బూసి, అటునిటు ఊగులాడ నిచ్చగింతుము. మనమొక ప్రేమ భగవంతుని నిలబెట్టి, న్యాయ, శీల, ధర్మములకు సంబంధించిన మన నైతిక భావనల ననుసరించి, అతడు న్యాయ నిష్ఠుడు, శీలవంతుడు, ధర్మాత్ముడునని అనుకొందుము, మరియు తక్కిన దంతయు నతడు గాదు లేక అతనిది గాదు అని చెప్పదుము; తక్కినదంతయు నొక సైతాను సృష్టి, అతడేలనో దానిని తన దుష్ట సంకల్పము సాధించుకొననిచ్చెను; లేక తక్కిన దంతయు స్వార్థపరుడు, పాపాత్ముడు నగు మానవుని దుష్కృతిరూపము, భగవంతుడు

మూలమున నిర్దుష్టముగా జేసిన సృష్టి నతడే భ్రష్టము గావించెను - అని చెప్పదుము. కాని మానవునికి పూర్వము జంతులోకములోని మరణము మఱియు భక్షణ నియమము మాటేమిటి ? లేక ఏ ప్రచండ ప్రక్రియచేత ప్రకృతి నిక్కముగా సృజించుచు, పోషించుచు, అదే అడుగులో అదే చేతులతో చంపుచు, నాశము చేయుచు నుండునో, దాని మాటేమిటి ? కొన్ని మతములు మాత్రమే, ఉదాహరణకు, భారతీయుల మతము, ఈ నిగూఢ ప్రపంచ శక్తి త్రిమూర్తియగు నొకే దేవతయని నిస్సంకోచముగా చెప్పసాహసించును; జగద్వ్యాపారము నిర్వహించు మహాశక్తి కల్యాణకారిణియగు దుర్గారూపముననేగాక, సంహారనృత్య కారిణియగు కరాళ కాళీ రూపముననను ఉండును గాన, ఇంకను సాహసముతో నిట్లు పలుకును, "ఈమెయు తల్లియే; ఈమెను గూడ తల్లిగా నెఱుంగుము; నీకు బలమున్నచో, ఈమెను గూడ నారాధింపుము." మఱియు నిట్టి ధీరసత్యతయు, ప్రచండ సాహసమునుగల మతము తదితర మతమేదియు చేయలేని రీతిని ప్రగాఢము, పరివ్యాప్తము నగు ఆధ్యాత్మికతను సృజించగలిగె ననుట చాల అర్థవంతము. ఏలన యథార్థ ఆధ్యాత్మికతకు సత్యము పునాదియు, సాహసమాత్మయు నగు - "తస్యై సత్యం ఆయతనం" (కేన. ఉప)

11. మర్త్యజీవనము ద్వారా అమరజీవనము

సంఘర్ష వినాశములు జీవనము యొక్క ఆద్యంతములు, సామరస్యము యుద్ధముకంటెను శ్రేష్ఠము గాదు, మృత్యువుకంటెను ప్రేమ ఎక్కువగా అభివ్యక్తమైన భగవద్రూపము గాదు - అని మనము చెప్పట లేదు; అటులే పశుబలమునకు బదులు సంఘీభావమును, అహంభావమునకు బదులు విశ్వభావమును ప్రవేశపెట్టు దిశగా మనము పురోగమించరాదని పై చర్చయొక్క తాత్పర్యము గాదు. భగవంతుడు వినాశకర్తయే గాడు. భూత సుహృదుడు గూడను (5-29); విశ్వాధికృత త్రిమూర్తియే గాడు, తదతీతుడును, కరాళకాళి

ప్రేమమయి, హితకరియగు తల్లిగూడను; అటులే కురుక్షేత్రాధినేత దివ్యసఖుడు మఱియు సారథి, భూతమోహనుడు, అవతార కృష్ణుడు. అతడీ సంగ్రామాదుల ద్వారా మనలను సరిగా నెక్కడకునడుపుచున్నాడో తెలియదుగాని. మనము నొక్కి చూపుచున్న ఈ సంగ్రామాదుల కతీతముగా మాత్రమే నడుపుచున్నాడు, సందియము లేదు. కాని ఆ అతీతత్త్వ మెట్టిదో, దాని నిబంధనలేవియో మనము కనుగొనవలసి యున్నది; మరియు నట్లు కనుగొనుటకు ప్రపంచమును యథాతథముగా పరికించి, దానియందు స్వయముగా నభివ్యక్తమగుచున్న అతని క్రియకు సరిగా మదింపు వేయవలెను; అపుడుగాని మార్గమును, గమ్యమును ఎక్కువగా వెలుగులోనికి రావు. అనగా కురుక్షేత్రమును (సంగ్రామును) మన మంగీకరించవలెను; అమర జీవనమునకు మార్గమును కనుగొనక పూర్వము, మరణముచేత జీవనమును నియమమునకు తలయొగ్గవలెను; కండ్లు తెఱచి, అర్జునుని దృష్టికంటె తక్కువ భీతదృష్టితో ఈశ్వరుని మృత్యురూపమును దర్శించి, అది లేదనుటను, దానిని ద్వేషించుటను, లేక దాని నుండి పాఱిపోవుటను మానుకొనవలెను.

(సశేషం)

- అనువాదం : శ్రీ చెలసాని నాగేశ్వరరావు